

Årsplan

2018/2019

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse		side	2
Olstadmoen Barnehage		side	3
Avdelingene og personalet		side	3
Visjon		side	4
Barnehagens samfunnsmandat		side	4
Omsorg		side	5
Lek		side	6
Danning		side	7
Læring		side	8
Sosial og språklig kompetanse		side	8
Fagområder		side	9
Progresjonsplan for 1-åringen		side	10
Progresjonsplan for 2-åringen		side	11
Progresjonsplan for 3-åringen		side	12-13
Progresjonsplan for 4-åringen		side	14-15
Progresjonsplan for 5-åringen		side	15-16
Hovedtema 2015-2021		side	17
Hverdagssituasjoner		side	18-19
Dagsrytme		side	20
Overganger:			
Når barnet begynner i barnehagen.....		side	21
Innad i barnehagen		side	21
Fra barnehage til skole		side	22-23
Aktivitetsplan for førskolegruppa.....		side	23-24
Foreldremedvirkning		side	24-25
Personalsamarbeid		side	25
Medvirkning		side	26
Vurdering		side	26
Dokumentasjon		side	26
Samarbeidspartnere		side	27-28
Aktiviteter 2017/2018		side	29-30

ÅRSPLAN FOR PERIODEN 2018/2019

Olstadmoen Barnehage

Olstadmoen barnehage er en 3-avdelings barnehage for barn i alderen 0-6 år. Barnehagen åpnet 30.07.04, og er en foreldereid, non-profit barnehage. Alle foreldrene er medeiere i andelslaget.

Barnehagen har store lyse lokaler og ligger i et rolig boligområde sentralt på Kløfta. Barnehagen ligger i gangavstand til barneskole, barnehager, flere små skogsområder, idretts-/fotballbane, bibliotek, bussholdeplass og togstasjon. Dette gir gode muligheter for turer og opplevelser i nærmiljøet.

Adresse: Olstadmoen Barnehage SA
Handelsvegen 4
2040 Kløfta
Tlf: 63 94 77 70

Daglig leder: styrrer@olstadmoen-barnehage.no
Tusenbein: siri.larsen@olstadmoen-barnehage.no
Gresshoppa: kathrine.nagel.dahl@olstadmoen-barnehage.no
Gresshoppa: heidi.tomta@olstadmoen-barnehage.no
Mariehøna: ida.saunes@olstadmoen-barnehage.no
Mariehøna: lene.tveitan@olstadmoen-barnehage.no

Gresshoppa har barn i alderen 0-3 år

Pedagogisk leder og videreutdanning i veiledning:
Pedagogisk leder:
Fagarbeider med førskolelærerutdanning
Barne- og Ungdomsarbeider:
Assistent:

Kathrine Nagel Dahl
Heidi S. Tømte
Kristine Larsen
Jeanette Eidevik
Karin Engebakken

Mariehøna har barn i alderen 2-6 år

Pedagogisk ledere:
Ida begynte på master i spesialpedagogikk høsten 2017
Pedagogisk leder:
Barne- og Ungdomsarbeider:
Barne- og Ungdomsarbeider:
Barne- og ungdomsarbeider:
Fagarbeider:

Ida Dancke Saunes
Lene Kristin Tveitan
Kevin Andersen Pihl
Githa Egerholt Hansen
Liliana Homelien
Solfrid Joahnsen Trydal

Tusenbein har barn i alderen 2-6 år

Pedagogisk leder, Spesialpedagog og videreutdanning i veiledning: Siri Fjeldberg Larsen
Pedagogisk leder, barnevernspedagog (Begynner 23.04.19) Laila Kolstad Nordby
Barne- og Ungdomsarbeider: Trine Gulbrandsen
Barne- og Ungdomsarbeider: Irene Henriksen
Barne- og Ungdomsarbeider: 50 %: Inger Lykseth Pettersen

Daglig leder:

Førskolelærer
Nasjonal lederutdanning for styrere i barnehager
Spesialpedagog
Videreutdanning i barnevern

Inger Ådland

Visjon

Barnas beste barnehage

Med dette mener vi at vi skal:

- Være og forbli en barnehage som barna vil ha gode minne fra.
- Gi de ansatte en hverdag som legger til rette for entusiasme og utvikling.

MÅLSETNING

Vi skal være den foretrukne barnehagen blant småbarnsforeldre på Kløfta.

VÅRE VERDIER

Samarbeid, respekt, trygghet og glede

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng. Alle barnehager skal drives etter forventninger, krav og mål som fremkommer i Rammeplan for barnehagen, og de skal videre bygge sitt arbeid på det verdigrunnlaget som fremkommer i barnehageloven, barnekonvensjonen og ILO konvensjonen.

§ 1. Formål (Barnehageloven)

” Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering”.

I følge rammeplanen skal barnehagen utarbeide en Årsplan, og denne skal være tilpasset barnehagens lokale beliggenhet, de ansattes kompetanse, og barnegruppas størrelse og sammensetning. Årsplanen skal videre bygge på evalueringer, tilbakemeldinger og erfaringer fra brukerne av barnehagen.

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, dannelse og læring. Planen skal synliggjøre hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid. Det skal også fremkomme hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen

I følge Rammeplanen skal barnehagens innhold bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek, læring og danning er sentrale begreper. Sosial- og språklig kompetanse samt sju fagområder er viktige deler av barnehagens læringsmiljø.

Skal de ansatte utføre en god jobb med barna er det viktig at personalet har snakket igjennom og diskutert hva vi legger i de ulike begrepene som omtales i rammeplanen. Og det er viktig at alle har en forståelse for hvilke verdier vi mener at barn og foreldre skal kunne forvente å møte i løpet av barnehageoppholdet i Olstadmoen barnehage. Denne forståelsen blir dannet gjennom faglige diskusjoner om hva som er bra for barn og bygger videre på personalets erfaring og skoloring, samt forskning og faglitteratur. Vår visjon ” Barnas beste barnehage ” er noe vi har med oss inn i alle diskusjoner og avgjørelser, og er en viktig pekepinn på om vi er på riktig vei.

Årsplanen blir jobbet med på mange av våre møter og planleggingsdager gjennom hele året. Foreldre- og eierrepresentanten i SU sendte våren 2018 et infoskriv til alle foreldre, der de oppfordret dem om å komme med tilbakemeldinger på hva de hadde opplevd som bra barnehageåret 2017/2018, samt ønske om innspill og forslag til endringer barnehageåret 2018/2019. Dette for at foreldregruppen skulle få mulighet til å medvirke, påvirke og uttale seg i barnehagens kommende årsplan. Innkomne tilbakemeldinger fra foreldre ble tatt opp på SU møte april 2018.

Foreldre har også medvirket på foreldremøter og foreldresamtaler. Her kommer foreldre med tilbakemeldinger til personalet på oppstart/tilvenning, overganger, temaer, turer, opplegg, og de kommer med tilbakemeldinger om hvordan de selv har blitt møtt, hørt, sett og respektert. De kommer også med tilbakemelding på om de mener barnet deres blir hørt, sett og forstått. Planen bygger også på samtaler med barna om hva de liker å gjøre i barnehagen, hvordan de ønsker å bli møtt av andre barn og voksne og dokumentasjon fra tidligere gjennomførte temaer, turer og aktiviteter. Dette igjen danner grunnlag for diskusjoner i personalgruppen om videreføring eller endring av barnehagens nåværende praksis.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppen. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barnet leker og lærer, i stell, i måltider og påkledning.

I Olstadmoen skal vi:

- gi barna tid og rom til en trygg og god barnehagetilvenning.
- sørge for at det er kjente, tilstedeværende, engasjerte og tilgjengelige voksne som barna kan knytte seg til.
- sørge for at barna møte anerkjennende og sensitive voksne.
- støtte og bidra til barns mestring ved å gi dem utfordringer tilpasset deres utviklingsnivå. Ikke for vanskelig, men samtidig noe å strekke seg mot.
- gi barna mulighet til å utvikle god selvfølelse og selvtillit.
- vise nysgjerrighet og respekt ovenfor barnas engasjement.
- respektere hvert enkelt barns grenser.
- se barna fra deres ståsted, og være tilstede som en lyttende og støttende voksen.
- være en god rollemodell, ved å la barn fremme sin side i konfliktløsning uten å legge skyld.

- hjelpe barna til å bli den beste utgaven av seg selv ved å være tydelige voksne blant annet ved å sette grenser ved behov.
- tilrettelegge for ro og hvile i hverdagen, og de voksne må være tilgjengelig som «ladestasjon».
- oppmuntrer og veileder barna til å vise omsorg og empati for hverandre.
- lære barna til å gi, men også til å ta imot omsorg.
- møte barn og foreldre med respekt og åpenhet.
- skape et positivt miljø blant barn og ansatte.
- legge til rette for trivsel, lek og læring.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Lek er viktig for at barn skal forstå sine egne omgivelser. Lek skal være frivillig og lystbetont, og den bør være styrt og kontrollert av barnet/barna selv. Gjennom leken prøver barna ut nye erfaringer, bearbeide opplevelser, utvikle tanker og fantasi, og de bruker sin naturlige spontanitet. Gjennom leken utvikler barna sin evne til samhandling og samarbeid, og det styrket sin identitet og selvfølelse. Den sosiale kompetanse utvikles.

Lekekodene er svært kompliserte og gir barn som deltar i lek mye kompetanse. I lek må barn samarbeide, planlegge, forhandle, skape relasjoner, lede og la seg lede, kommunisere, komme med nye idéer, innta roller, løse konflikter, ta ansvar og dele. For å videreutvikle leken må barnet være aktiv, kreativ, undrende og nysgjerrig.

Gjennom leken fremmes barnets utvikling på det intellektuelle, språklige, fysiske, sosiale og emosjonelle området. Lek er barns uttrykksmåte og samtidig deres måte å lære på.

Men vel så viktig er det at vi lar barn leke fordi det er morsomt! Vi voksne i Olstadmoen barnehage vil være aktive i barns lek, både som observatører og aktive deltagere på barns premisser og utfra deres behov. Det er viktig å være til stede i barns lek med tanke på å videreutvikle leken, aktivt bidra til at alle kommer inn i leken, veilede hvis leken medfører uheldige samspillmønstre og fremtre som gode forbilder.

Det fysiske miljøet har også betydning for muligheten for god lek og for at leken skal kunne fungere. Derfor er det viktig at innredning og tilgjengelig materiell/leker, er gjennomtenkt og under kontinuerlig evaluering. I løpet av de siste barnehageårene er det gjort en del endringer på uteområdet og vi ser at dette har gitt barna ny inspirasjon og glede til fantasi-, rolle- og vann lek. Forandringene har også ført til at barna leker på hele barnehages uteområde og husker, klatrestativ, sandkassen, skogen, steiner, stokker, busker, broen og vannrenna blir brukt mye hver dag.

Våren 2014 ble det bygget grillhytte i den lille skogen vår. Grillhytta er et sted vi kan gjennomføre ulike aktiviteter, leke, spise medbrakt mat eller vi kan lage mat her. Det er lagt inn lys og varme for at vi også skal kunne oppholde oss der på mørke og kalde dager. Sommeren 2015 byttet vi ut vår lille sandkasse til et større Sandland. Nå er det to lekehus, tårnhus, bord og skattekiste i sandkassen. Det er plass til langt flere barn, og det kan foregå mange ulike aktiviteter der samtidig, uten at de nødvendigvis kommer i konflikt med hverandre, noe som oppleves positivt for både barn og voksne. Omrammingen rundt Sandlandet innbyr til balansering og bevegelse.

I Olstadmoen skal vi:

- gi tid og rom til ulike typer lek inne og ute.
- være bevisst lekens egenverdi.
- bidra til at barna opplever glede og mestring i lek.
- tilrettelegge for at lek og materiell er tilpasset barnas alder og modning.
- tilrettelegge for at alle barn skal få fremme sine synspunkter i leken.
- tilrettelegge for et inkluderende lekemiljø, både fysisk og psykisk.
- legge til rette for at leken bidrar til gode relasjoner mellom barn, og mellom barn og voksne.
- være en lekende voksen og delta på barnas premisser.
- være tilgjengelige, engasjerte og deltakende voksne.
- tilrettelegge og veilede i leken ved behov.
- fremme barnas lek-kultur ved å ta barna på alvor.
- sørge for at leker, materiell og rekvisitter er tilgjengelige.
- gi barna felles opplevelser som kan bidra til nye leke temaer.
- bruke lek som arena for utvikling og læring.
- organisere lekegrupper.
- observere leken.

Barnehagen skal fremme danning

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering, samtidig rommer danning alt dette. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Gjennom gode dannelsingsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Barn må få utfordringer og mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter. De må støttes til å gjøre etiske begrunnede valg, utvikle kritisk tenkning, til å handle omsorgsfullt, yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

I Olstadmoen skal vi:

- gjøre barnehagen til en trygg base for barnas tilhørighet og demokratisk deltagelse.
- fremme gode holdninger som utvikler toleranse og respekt for andres kultur og identitet.
- tilrettelegge for gode samtaler i hverdagssituasjonene, hvor vi utfordrer barnas tenkning med åpne spørsmål.
- sørge for at voksne og barn utvikler kunnskap, verdier og holdninger sammen.
- være tydelige voksne, med klare grenser, som barna kan stole på.
- se barnas og barnegruppas ulike behov.
- støtte barna i de mange situasjonene som oppstår i løpet av barnehagehverdagen.
- anerkjenne barna i deres handlinger.
- undre oss sammen med barna.
- støtte opp om utviklingen av barnas identitet og selvfølelse.
- gi barna mulighet til å yte motstand.
- støtte og følge opp barnas synspunkter og beslutninger.
- sørge for at barna møter anerkjennende og sensitive voksne.
- synliggjøre at ulikheter beriker fellesskapet.

Barnehagen skal fremme læring

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfulle samhandlinger. Det blir av den grunn svært viktig at vi tilrettelegger for progresjon innenfor fagområdene, dette for å være sikker på at utfordringen er tilpasset barnets modenhet og utvikling. Gir vi barn oppgaver som utfordrer men samtidig er mulig å løse, vil dette gjennomgående gi barn gode mestringsfølelser. Gode mestringsfølelser fører til at barnet vil repetere (øve) og etterhvert søke nye utfordringer (fremgang og utvikling). Blir det for enkelt er det kjedelig, blir det for vanskelig gir det ikke mening!

De ansatte må tenke helhet når de skal fremme læring ved at barna skal få bruke hele kroppen og alle sansene sine i læringsprosesser. Barn skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt.

I Olstadmoen skal vi:

- legge til rette for gode læringsarenaer i leken.
- skape et stimulerende miljø som fremmer lærelyst, glede, nysgjerrighet, undring og kreativitet.
- skape et inkluderende læringsmiljø, der alle kan få ytre sine meninger.
- finne en god balanse mellom formell og uformell læring.
- tilrettelegge for barns medvirkning.
- tilrettelegge for progresjon, der barna får tilgang til materiell og utfordringer tilpasset alder, modenhet og forutsetninger.
- undre seg med barna i hverdagen, og vise interesse for deres initiativ.
- være bevisst på at læringen foregår i alle situasjoner.
- motivere barna til å være aktive i egen og andres læringsprosesser.
- legge til rette for at barna skal oppleve mestring.
- være deltakende og aktive voksne som er tilgjengelig for barna.
- være lydhøre for hva barn er opptatt av, og gi barna mulighet til å lære gjennom det de viser interesse for.
- gi barna mulighet til erfaringslæring.
- sørge for at barna får bruke kroppen og alle sansene i læringsprosessene.

Barnehagen skal fremme sosial og språklig kompetanse

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Alle barn i barnehagen, uansett alder, kjønn, etnisk bakgrunn og funksjonsnivå, må få likeverdige muligheter til å delta i meningsfylte aktiviteter i et fellesskap med jevnaldrende. Barnehagens hverdag bør være preget av gode følelsesmessige opplevelser der det jobbes bevisst og kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Selvfølelsen til barnet skal støttes og fremmes, men de må også få hjelp til å mestre balansen mellom egne og hensyn til andres behov

Sosial handlingsdyktighet og kommunikasjonsevne henger uløselig sammen. En viktig forutsetning for at barn skal kunne utvikle sosial handlingsdyktighet og evne til å kommunisere med andre, ligger i måten sosialt samspill, lek og hverdagsliv ivaretas i barnehagen. Personalet skal være tydelige omsorgsmodeller for barna og lære bort hvordan man hjelper og trøster, håndterer uheldige samspillmønstre, lytter og oppmuntrer. Personalet skal også bevisst være lyttende, anerkjennende og bekreftende ovenfor barna og bruke oppbyggende kommentarer i sin kommunikasjonsform.

Språk og kommunikasjon øves i det daglige gjennom samspill med andre barn og voksne. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling. Språkutviklingen stimuleres ved bruk av tekst for eksempel til høytlesing, bruk av rim og regler, i et miljø som oppfordrer til å stille spørsmål og få

svar, til å lytte til hverandre og få mulighet til å fortelle om egne opplevelser og erfaringer. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Samtale mellom to eller flere foregår for eksempel under måltidet, når leken diskuteres og i forbindelse med dagens gjøremål.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagene skal jobbe med syv fagområder. Dette er fagområder som fagfolk mener er av interesse og har en egenverdi for barn i barnehagealder, og områdene skal bidra til å fremme trivsel og allsidig utvikling. Fagområdene skal ses i sammenheng og de skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Det vil si at vi jobber med fagområder i planlagte aktiviteter som for eksempel samling og lekegrupper, men de ansatte må være bevisst på at de berører mange fagområder gjennom dagens mange rutinesituasjoner, men da må de ansatte være oppmerksom og nysgjerrig, og de må lytte, undres og stille spørsmål. Det er viktig at de ansatte bygger videre på barnas engasjement, og at barna opplever fagområdene som morsomme og givende.

Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter, og det er forventet at barnehagen bruker ulikt materiell og utstyr, teknologi, digitalt verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Det er også viktig at det i Olstadmoen skapes et lærende fellesskap, der det er både tillat og verdsatt å komme med ulike uttrykk og meninger. Fagområdene er stort sett de samme som barn senere vil møte som fag i skolen. I barnehagens progresjonsplan er det satt opp hva vi skal jobbe med innenfor hvert fagområde på barnas ulike alderstrinn. Vi benytter oss også av ulike grupper på avdelingene som vennegrupper, byttegrupper, språkgrupper, lekegrupper etc, men grupper og hvilke barn som deltar i de ulike gruppene må sees i sammenheng med barnas egne ønsker, individuelle behov, alder på barn og gruppedynamikken.

Fagområdene:	I Rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at barna: <i>Utdrag fra Rammeplanen for barnehager gjeldende fra 01.08.17 side 47-57</i>
Kropp, bevegelse, mat og helse	▪ opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. ▪ bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. ▪ videreutviklere motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper ▪ opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
Kunst, kultur og kreativitet	▪ har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer ▪ tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede ▪ bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og etikk gjennom skapende virksomhet ute og inne ▪ møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre ▪ bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk ▪ opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet
Natur, miljø og teknologi	▪ opplever og utforsker naturen og naturens mangfold ▪ får gode opplevelser med friluftsliv året rundt ▪ opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover ▪ får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen

	▪ få kunnskap om dyr og dyreliv ▪ lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskap og teknologi ▪ får kjennskap til menneskets livssyklus
Antall, rom og form	▪ bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i barnehagen ▪ bruke bøker, spill, musikk, digitalt verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere til matematisk tenkning ▪ styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer ▪ legge til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler ▪ stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning
Etikk, religion og filosofi	▪ få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen ▪ utforske og undre seg over ekstenstielle, etiske og filosofiske spørsmål ▪ få kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier ▪ får en forståelse for at det finnes mange ulike måter og forstå ting på og leve sammen på ▪ utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap
Nærmiljø og samfunn	▪ oppmuntre til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet ▪ erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse ▪ utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt ▪ bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner ▪ bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer ▪ bli kjent med at samene er Norges urfolk, og få kjennskap til samisk kultur ▪ få kjennskap til nasjonale minoriteter

Progresjonsplan i Olstadmoen Barnehage

Videreutvikle ferdigheter og interesser fra de foregående stadier

FAGOMRÅDER	1 - ÅRINGEN
Kropp, bevegelse, mat og helse	• Tilrettelegge for en god oppstart i barnehagen og gi barnet tid og rom til å skape en trygg tilknytning til de voksne. • Tilrettelegge for ulike typer bevegelseserfaringer inne og ute. • Gi barna erfaringer med ulikt terreng og underlag. • Støtte opp om den kroppslige leken. • Tilrettelegge for at barna kan mestre å spise selv. • Personlig hygiene før og etter måltid. • Tilrettelegge for gode hvile og soverutiner. • Gi barna en begynnende bevisstgjørelse av egne og andres grenser og følelser.
Kommunikasjon, språk og tekst	• Vi tolker blick, kroppsspråk og lyder slik at barna får lyst til å kommunisere. • Lytter til å oppmuntre barna til å sette ord på det de ser og opplever. • Bruke konkrete til å utvikle språket. • Barna skal få oppleve et rikt og variert språkmiljø. • Utvikle evne til å kommunisere i lek og samspill med andre barn og voksne.
Kunst, kultur og kreativitet	• Få erfaring og kjennskap til ulike uttrykksformer og materiale.
Antall, rom og form	• Bli kjent inne og ute i barnehagen og utvikle en begynnende romfølelse. • Erfare ulike former og mønstre gjennom lek.

	• Bruke kroppen og sansene til å få matematiske erfaringer.
Etikk, religion og filosofi	• Barna skal erfare og oppleve at de er betydningsfulle og har egenverdi. • Barna skal oppleve å være en del av fellesskapet. • Utvikle en begynnende identitetsfølelse.
Nærmiljø og samfunn	• Oppleve at de kan medvirke over egen hverdag. • Bli kjent i og utenfor barnehagen.
Natur, miljø og teknologi	• Gi barna trygge og gode opplevelser i uteaktivitet.

FAGOMRÅDER	2 - ÅRINGEN
Kropp, bevegelse, mat og helse	• Gi barna fin og grovmotoriske utfordringer • Bli kjent med gode vaner for hygiene. • Bli kjent med navn på kroppsdelene. • Skape en begynnende interesse for å sitte på potte og do. • Inkludere barna i matlaging og måltider. • Legge til rette for måltidsglede.
Kommunikasjon, språk og tekst	• La barna få kjennskap til bokstaver og tall. • Leke og tøyse med språket. • Videreutvikle begrepsforståelse.
Kunst, kultur og kreativitet	• La barna oppleve og ta del i ulike kreative prosesser. • La barna bli kjent med ulike kulturelle tradisjoner.
Antall, rom og form	• Barna skal bli kjent med enkle matematiske begreper og oppmuntres til å bruke de i hverdagen. • Tilrettelegge for matematisk lek og utforskning. • Støtte og veilede barna til selv å finne løsninger på matematiske utfordringer. • Få erfaring med sortering og sammenligning.
Etikk, religion og filosofi	• Utvikle interesse og respekt for hverandre. • Undre seg over likheter og ulikheter. • Få en begynnende forståelse for at ulikheter er en berikelse av fellesskapet. • Få kjennskap til å markere merkedager, høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen. • Gi tid og rom for gode samtaler.
Nærmiljø og samfunn	• Barna skal bli kjent med og trygge på sitt eget nærmiljø. • Barna skal få ytre seg, delta og bli hørt i et demokratisk fellesskap uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige sammenhenger.
Natur, miljø og teknologi	• Bli kjent med og undre seg over årstider, dyreliv og naturens mangfold. • Skape positive opplevelser ute og gi barna friluftsglede. • Oppleve lek, læring, undring, nysgjerrighet og utforskning i naturen. • Utforske og undre seg gjennom eksperimentering. • Legge til rette for bruk av digitale verktøy.

FAGOMRÅDER	3 - ÅRINGEN
Kropp, bevegelse, mat og helse	• Oppmuntre barna til å bruke kroppen (grunnbevegelsene) • Legge enkle puslespill • Vise interesse for å smøre egen mat • Bli bevist sin egen kropp • Navngi og vise hvor de ulike kroppsdelene er på kroppen • Kan gi uttrykk for behov rundt egen kropp • Legge til rette for at barna får bruke øye-hånd-koordinasjon • Observere og vurdere egne muligheter • Viser interesse for å prøve og kle på/av seg selv • Sette grenser for seg selv ved å bruke enkle ord som «nei», «ikke», «stopp» • Søke og ta imot omsorg • Vite hvor man kan dra for å handle mat
Kommunikasjon, språk og tekst	• Ta enkle valg i hverdagsaktiviteter • Vise begynnende prososiale ferdigheter • Delta i en dialog med en voksen og svare på henvendelser • Gir uttrykk for mestringsglede • Sette grenser for seg selv ved å bruke enkle ord som «nei», «ikke», «stopp» • Tar kontakt med andre • Kan bruke spørreord • Vise tydelig kroppsspråk i lek • Uttalen er forståelig for ukjente • Forstå noen fargenavn • Kan sortere ting i kategorier • Forstå ulike preposisjoner • Kan gjengi deler av kjente rim/regler og sanger • Oppleve glede i møte med sang og fortelling • Kan gjengi deler av kjente rim/regler og sanger • Kunne ta et bevisst valg av sang f.eks. før måltidet • Bevisste på at navnet er en del av barnets identitet • Utvikle det abstrakte begrepsapparatet • Jobbe med å bruke språket i konfliktsituasjoner • Legge til rette for rollelek med språk i fokus/sentrum
Kunst, kultur og kreativitet	• Begynnende late-som-om-lek • Navngi sentrale personer i barnets liv • Sørge for at de har tilgang på rom og materiale • Gi de muligheter til å utvikle sine kreative uttrykksformer • Gi de mulighet til å bli kjent med kulturarven vår • Gi de mulighet til å bli stolt av sin egen kultur og identitet
Antall, rom og form	• Skille begrepene opp og ned • Skille begrepene stor og liten • Bruker kropp og sanser for å utvikle romforståelse • Har kjennskap til at dagen har faste rutiner • Gi de kjennskap til matematiske begreper i hverdagen og under lek

	• Presentere de for ulike geometriske former • Presentere de for tall • Introdusere de for telling • Utfordre i å løse problemer i alle typer hverdagssituasjoner • Gi de til kjennskap og mulighet til å bruke verktøy som inspirerer barna til matematisk tenkning
Etikk, religion og filosofi	• Kan vente på tur og vise empati • Gi de kjennskap til de ulike religionene som finnes på avd. og hva det innebærer i det daglige for barnet (mat, klær) • Gi til kjennskap til at det finnes ulike type familiesammensetninger • Gi de mulighet til å filosofere rundt de ulike norske høytidene og tradisjonene og undre seg over hvordan andre markerer disse høytidene • Gjøre de oppmerksomme på mangfoldet som er representert på avdelingen. • Være lydhør ovenfor barns undring • Respekt for hverandre • Samtale om vennskap. Hva er en god venn? • De skal få erfare at de er unike og gode nok som de er
Nærmiljø og samfunn	• Være en deltager i et fellesskap • Gjøre de beviste på at de kan velge, og at de vil bli sett og hørt • Gi de utfordringer, og mulighet til å bli kjent i nærmiljøet • La de få en tilhørighet til nærmiljøet • La de få kjennskap til nærmiljøets offentlige steder • Øve på å ferdes i trafikken sammen med andre • La de få kjennskap til nærmiljøets historie og lokale tradisjoner • Gjøre de bevist på endringer i nærmiljøet • Fortelle de at vi kommer fra ulike miljøer (gårder, rekkehus, blokk o.l.) • Få kjennskap til at samene er Norges urbefolkning, og kulturen deres
Natur, miljø og teknologi	• Viser nysgjerrighet over de endringene som skjer i de ulike årstidene • Vite navn på ulike dyr og dyrelyer • Utforske ulike formingsmaterialer • Vite at det er damer som er gravide/har barnet i magen • Forstår aldersforskjeller • Vite forskjell på jente og gutt • Få kjennskap til de ulike årstidene • Opplever gleden ved å være ute i all slags vær og de ulike årstidene • Få kjennskap til viktigheten av å ta vare på naturen • Få kjennskap til menneskets utvikling fra barnet i magen til oldemor • Få kjennskap til at det finnes villdyr, husdyr og kjæledyr • Lære seg å ivareta og respekterer alle slags type dyr uansett størrelser • Få kjennskap til I-Pad • Gjøre de bevist på naturens ulike fenomener eks (regnbuen, lyn og torden)

FAGOMRÅDER	4 - ÅRINGEN
Kropp, bevegelse, mat og helse	• Vise utholdenhet i grovmotoriske aktiviteter • Kan hoppe med samlede bein • Beherske grunnleggende grovmotoriske bevegelser både inn og ute, uavhengig av årstid • Selvstendig i måltidsituasjonen • Sier ifra om behov som å være tørst, sulten og måtte på do • Delvis selvstendig ved dobesøk • Observere og imitere andres handlinger • Ha kunnskap om seg selv • Setter grenser for seg selv, og respekterer andres grenser • Kommet et steg videre finmotorisk og tegner hodefoting, har et mer voksent blyantgrep, mer fokus og interesse for formingsaktiviteter • Kle på/av seg selv • Viser mestringsglede, og ser på seg selv som en positiv faktor i gruppa • Viser mer empati og er på god vei til å kunne identifisere andres følelser • Utvide forståelsen for sammenheng mellom mat og helse • Vite hvor noen ulike typer mat kommer fra
Kommunikasjon, språk og tekst	• Fortelle en historie med en viss sammenheng • Gi verbalt uttrykk for egne følelser, eks. hvorfor de er lei seg, hvorfor de er glad • Har en viss selvkontroll, vise følelser uten at det går ut over andre • Vise empati, eks trøste noen som gråter • Samarbeider med andre barn • Er ikke avhengig av voksne i leken • Skape relasjoner uten hjelp av voksen • Begynnende forståelse for lekekoder • Kan fortelle noe om hva en ting er • Kan rime på egenhånd • Ha felles fokus i samlingsstund • Kjenne igjen sin første bokstav • Vise interesse for skriftspråk • Legge til rette for begynnende lekelesing og lekeskriving • Utvikle det abstrakte begrepsapparatet • Kjennskap til språklyder • Oppmuntre de til å bruke språket i alle situasjoner • Jobbe med begreper • Gi de kjennskap til nye og gamle eventyr, sanger og fortellinger • Legge til rette for å klare å konsentrere seg under høytlesning
Kunst, kultur og kreativitet	• Aktiv i rollelek • Viser interesse for å være med på skapende aktiviteter • Ta aktivt del i et fellesskap • Tar initiativ og er nysgjerrige, og setter i gang planlagte formingsaktiviteter og i frilek • Legge til rette for bruk av I-Pad og annet teknologisk utstyr i løpet av dagens rutiner og aktiviteter.

Antall, rom og form	• Har begynt med peketelling • Vise forståelse for klassifisering og sortering • Bruke ord om forholdet mellom størrelser • Telleremsa til 10 • Telle konkrete til 10 • Kan navnene på de mest vanlige geometriske formene (runding/sirkel, firkant og trekant) • Legge til rette for å øve på og ta i bruk ulike grunnleggende matematiske begreper som: antall, ulikheter, former, mønster o.l.
Etikk, religion og filosofi	• Ha kjennskap til at barn i en gruppe har ulike behov • Kan lytte til andre • Viser interesse og er nysgjerrige til de ulike religionene som er representert på avd. • Er nysgjerrige på at det finnes mange ulike familie sammensetninger
Nærmiljø og samfunn	• Ønske å ville være en del av et fellesskap • Bor du i nærmiljøet til barnehagen, bør du kunne vise hvor du bor • Gjøre de kjent med nasjonale minoriteter • Kjennskap til barnekonvensjonen
Natur, miljø og teknologi	• Legge merke til overganger mellom årstider • Vite hvor ulike dyr bor og hva de spiser • Vite om mulighetene som ligger i materialene • Vite at mat og drikke er viktig for å kunne leve • Vite litt om hvordan fordøyelsen fungerer • Navn og forskjellene på de ulike årstidene • Kjennskap til årets måneder • Kreative og aktive i uteleken også om vinteren • Tåler å være skitne og våte

FAGOMRÅDER	5 - ÅRINGEN
Kropp, bevegelse, mat og helse	• Klippe etter en strek • Balansere på en fot eller hinke • Voksant blyantgrep • Kaste og ta imot stor ball • Kan vaske hendene tilstrekkelig, og vite hvorfor vi vasker hendene • Bevisst på hygiene rundt måltid og bordskikk • Vite viktigheten rundt et variert kosthold • Kan kjenne på metthetsfølelsen • Viser utholdenhet ved fysiske utfordringer, gir ikke opp med en gang • Være trygg på å fremme seg selv i en gruppe • Vise situasjonsadekvate følelser • Klare å kjede seg i perioder, tåler å «drive» litt uten å bli aktivisert av en voksen • Vite litt om ulike prosesser i matlaging • Fargelegger innenfor strekene • Selvstendig ved dobesøk og ved matbordet • Utfordrer seg selv motorisk, og søker spenning og utfordringer

Kommunikasjon, språk og tekst	• Protesterer, argumenterer og hevder egne synspunkt • Kan uttrykke egen relasjon til andre • Vise akseptable følelsesuttrykk i forhold til sinne, engstelse og frustrasjon • Tar kontakt med andre barn på en positiv måte • Være initiativrik og sosialt aktiv, uten å opptre som «verdensmester» eller trykke andre ned • Tar kontakt med andre på en positiv måte, og er en positiv faktor i gruppa • Se og uttrykke begge sider av en sak • Vise hensyn til andre barn og voksne • Forstå gradbøying av adjektiv • Forstå negasjon i setninger • Kan bruke overbegrep • Kan bruke fordi-setninger • Kan uttale riktig konsonantsammensetninger • Kunne oppfatte og gjengi noe av innholdet i fortellinger, sanger o.l. • Gjenkjenne navnebildet sitt • Vise interesse for skriftspråk rundt seg • Kan lytte ut første lyd i ord • Interesse for å lære og skrive navnet sitt • Skrive navnet sitt • Kjenne igjen flere bokstaver • Sitter i ro og lytter til bøker, også til bøker med få bilder • Forstår kollektive beskjeder, og følger instruksjonene i beskjedene • Rett syntaks • Rimer og tuller og tøyser med språket • Har et bra repertoar når det gjelder sanger • Godt ordforråd • Er nysgjerrige på fremmed ord
Kunst, kultur og kreativitet	• Vise interesse og nysgjerrighet i forhold til å skape noe selv • Fabulere • Vite hvor man bor • Styrke og bevare relasjoner til andre barn • Få kjennskap til kulturarven fra kjente kunstnere
Antall, rom og form	• Vise evne til resonering • Vite forskjell på fortid og framtid • Kan kopiere og lage egne mønster • Kan dele likt med en venn • Se matematiske sammenhenger
Etikk, religion og filosofi	• Ha forståelse for at barn i en gruppe har ulike behov • Stille spørsmål ved regler i barnehagen og ellers i samfunnet
Nærmiljø og samfunn	• Vet at deres valg påvirker både dem selv og andre • Forhandle og diskutere i lek
Natur, miljø og teknologi	• Vise forståelse for de endringene som de ulike årstidene medfører for mennesker og dyr • Vite hva slags nytteverdi de ulike dyrene har • Vite hvor man kan hente informasjon, eks iPad • Vite at det må en mann og en dame til for å lage barn • Vite at man ikke kommer tilbake nå man er død

HOVEDTEMA 2015 TIL 2021

For å sikre oss at barna får like mye kjennskap og kunnskap om alle de sju fagområdene i løpet av barnehagetiden, kommer alle de tre avdelingene i Olstadmoen barnehage til å ha hovedfokus på det samme fagområdet gjennom året.

2015/2016 Kunst, kultur og kreativitet

2016/2017 Nærmiljø og samfunn

2017/2018 Kropp, bevegelse, mat og helse

2018/2019 Natur, miljø og teknologi

2019/2020 Etikk, religion og filosofi

Kommunikasjon, språk og tekst og Antall, rom og form som er de to siste fagområdene i Rammeplanen, kommer vi til å jobbe mye med hvert år.

Ved å jobbe med det samme fagområde over en lengre periode tror vi at arbeidet vårt bedre kan tilrettelegges med tanke på at det skal være utviklende, lærerikt og spennende. Det er viktig at barna kan påvirke og medvirke og at det blir satt av god tid til dette.

Opplegg og temaer på den enkelte avdeling blir detaljplanlagt i avdelingenes halvårs-, periode og månedsplaner. Vi velger og tro at dette gir foreldre en bedre oversikt og innsikt i det arbeidet som blir utført på hver avdeling i Olstadmoen barnehage. Hvis intensjonen er at barn skal få medvirke på/over/i egen barnehagehverdag må også opplegg i barnehagen/avdelingene planlegges, evalueres og justeres fortløpende gjennom året.

Planene blir lagt ut på: www.olstadmoen.barnehage.no

Husk også at Olstadmoen Barnehage er på Facebook. Her blir det jevnlig lagt ut tekst og bilder av barnehagens ulike aktiviteter.

HVERDAGSSITUASJONER

For små barn foregår mye av samspill, utvikling og læring i hverdagssituasjonene. Det er trygt for barna å kunne forutsi sin egen hverdag. En av våres viktigste oppgaver er derfor å ta vare på mulighetene som ligger i disse situasjonene. I en barnehage vil det ikke være hensiktsmessig å trekke et klart skille mellom formelle og uformelle læringssituasjoner. Begge har en pedagogisk hensikt. De sju fagområdene må knyttes til både formelle og uformelle læringssituasjoner.

Levering	Mål	○ barn og foreldre/voksne skal føle seg velkomne ○ utveksle informasjon
	Innhold/ Metode	○ hilse på hverandre og ta imot beskjeder ○ barna går til døra/vinduet og vinker ○ dersom frokosten er i gang er det fint om barna blir fulgt inn på avdelingen og at avskjeden tas ved bordet.
Samling	Mål	○ tilhørighet i og samhold med gruppa ○ tilegne seg ulike kunnskaper gjennom tema/fagområdene ○ øve seg på å snakke foran andre og lytte til andre ○ kulturformidling ○ humor og glede
	Innhold/ Metode	○ språktrening ○ tilegne seg erfaringer/kunnskap på ulike områder ○ lære nye sanger og leker ○ la barna fortelle om ting de er opptatt av ○ fellessamling ○ innhold, formen og lengden må tilpasses barns alder og utvikling.
Aktiviteter/ grupper	Mål	○ barna skal få utfordringer og varierte aktivitetsmuligheter som står i forhold til utvikling og alder ○ barna skal få utvikle seg både grov- og finmotorisk ○ språk og begrepstrening ○ utvikle fellesskapsfølelse, humor og glede ○ barn får bruke alle sansene gjennom varierte aktiviteter ○ gi barna gode mestringsopplevelser
	Innhold/ Metode	○ ta utgangspunkt i de ulike fagområdene ○ dele barna inn i mindre grupper eller på tvers av avdelingene
Garderobe	Mål	○ selvstendighetstrening ○ språk og begrepstrening ○ se sammenheng mellom vær og påkledning
	Innhold/ metode	○ barn hjelper til med på-/avkledning. De minste barna kan som en begynnelse for eksempel hente skoene sine selv. ○ gi barna tid til på-/avkledning ○ snakke om for eksempel navn på kroppsdelene

Toalett/ Stell/ Bleieskift	Mål	○ renslighet/hygiene ○ selvstendighetstrening (kle av-/på seg selv) ○ språk og begreptrening ○ nærhet og omsorg
	Innhold/ Metode	○ vaske hender etter toalettbesøk og før vi spiser. ○ toalett trening og ”pottetrening” ○ samtale med barnet på stallebordet og vise omsorg. ○ sette ord på det vi gjør
Måltid	Mål	○ tilfredsstill barns behov for mat og drikke ○ hyggelig sosialt samvær ○ bordskikk (ulik forventning til ulik alder/utvikling) ○ språk og begreptrening ○ lytte til andre ○ spørre og svare på en hyggelig måte ○ selvstendighetstrening (forsyne seg selv, smøre brødsken selv og spise selv)
	Innhold/ Metode	○ faste plasser rundt bordet ○ de voksne må sette ord på det de selv gjør og det de minste barna gir uttrykk for at de ønsker. ○ barn og voksne snakker sammen ○ forsyne seg selv med hjelp/veiledning fra de voksne ○ sende mat /drikke til hverandre og vente på tur ○ ordensbarn hjelper til med å forberede måltidet/dekke bordet.
Søvn/hvile	Mål	○ få dekke sitt individuelle behov for søvn/hvile. ○ avbrekk i løpet av dagen.
	Innhold/ Metode	○ faste soveplasser ute med smokk, kosedyr og/eller koseklut. ○ barna skal være mette, tørre og rene før de ble lagt.
Henting	Mål	○ god avslutning på dagen ○ utveksle informasjon
	Innhold/ Metode	○ møte foreldrene/voksne i garderoben (hvis dette er mulig) og fortelle ”små” episoder fra dagen. ○ gi nødvendig informasjon ○ si ”ha det” til barn og foreldre/voksne.

DAGSRYTME

Kl. 06.45

Barnehagen åpner.

Kl. 08.00

Frokost, medbrakt matpakke.

Kl. 08.30 – 11.00

Lek inne/ute.

Husk å gi beskjed innen 08.30 hvis barnet kommer senere, skal ha fri eller er syk. Er det mange barn borte på en avdeling, kan vi omorganisere ansatte til annen avdeling, og alltid være flest voksne der det er mest barn.

Kl. 09.30

Det er ønskelig at alle barna har kommet til barnehagen. Leken er godt i gang rett etter frokost klokken 08.30, så det kan være lurt å komme til frokost.

Kl. 09.30 – 11.00

På tur-/aktivitetsdagen går vi kl. 09.30
Samlingsstund
Grupper (bytte-/ leke-/ venner-/språkgrupper)
Lek inne/ute

Kl. 11.00

Lunsj

Mandag og torsdag får barna varm lunsj i barnehagen. Maten blir levert av barnehagematen og er en variert/rullerende meny. Ønsker dere mer informasjon se www.olstadmoen.barnehage.no

Tirsdag har barna med matpakke + drikke hjemmefra til lunsj. Dette er en ute aktivitetsdag, og det er en dag vi ofte benytter til tur. Vi mener det er positivt at barna får kjennskap til nærmiljøet utenfor barnehagen, men ser at det viktigste er å fokusere på at vi er ute og at barna er aktive, nødvendigvis ikke at vi er på tur!

Onsdag og fredag får barna brødlunsj i barnehagen. Barna trener på å smøre sin egen lunsj. Her er det også mye språktrening, der vi setter navn på matvarer og pålegg.

Kl. 11.30

Sove/hvile. Hvor lenge barna skal sove er individuelt og er ofte avtalt med foreldrene. De minste barna kan sover gjerne to ganger per dag. De største barna har påkledning og lek ute.

Kl.14.00

Ettermiddagsmat, medbrakt matpakke.
Alle barna får servert frukt.

Kl. 14.30

lek og/eller planlagte aktiviteter/grupper

Kl. 17.00

Barnehagen er stengt.

Alle barn og foreldre må være ute av barnehagen innen kl.17.00.

OVERGANGER

Når barnet begynner i barnehagen

Tilvenning til barnehagen er spennende for barn, foreldre og ansatte, men kan også være utfordrende. Alle barn er ulike og hvordan de takler overgangen til barnehage og adskillelse fra foreldre vil variere i stor grad. Enkelte barn bruker bare noen timer, mens andre bruker uker på å tilpasse seg den nye hverdagen.

For nye barn er det første møtet med barnehagen av stor betydning. Målet for tilvenningsperioden er å tilrettelegge for at barna skal få tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn. For å gjøre tilvenningen best mulig for barnet vil vi hele veien ha en jevn dialog med foreldre/foresatte. Det er derfor svært viktig at en av barnets foreldre/foresatte er tilstede/tilgjengelige i barnehagen den første tiden.

En av personalet på avdelingen vil være kontaktperson for barnet deres. Kontaktpersonen vil ha i oppgave å ta seg av barnet under tilvenningen. Personen vil fungere som en trygg base for barnet den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

De tre første dagene i barnehagen:

Dag 1:

Vi ser på denne dagen først og fremst som en besøksdag, der foreldrene er med hele tiden og har ansvaret for sitt barn. Dette innebærer blant annet lek, bleieskift og aktiviteter. Kontaktpersonen vil være tilstede. Oppholdstid den første dagen vil være ca. 2 timer.

Dag 2:

Denne dagen blir kortere enn en vanlig barnehagedag, ca. 4-5 timer. Kontaktpersonen har ansvar for å aktivisere, være sammen med barnet. Foreldre/foresatte kan i denne perioden prøve å forlate barnet i korte perioder. Barnet bør være med under måltidet midt på dagen og ha sin første soving i barnehagen. Foreldre/foresatte har ansvar for å legge sitt barn, vi ønsker at dere er tilstede i barnehagen under soving.

Dag 3:

Oppholdstiden denne dagen vil være tilnærmet en vanlig barnehagedag og det er ønskelig at barnet blir hentet før kl.15.00. Foreldrene kan denne dagen forlate barnet over en lengre periode. Kontaktpersonen vil ta over og gjøre alt i forhold til barnet, men ha jevnlig kontakt med foreldre/foresatte som må være lett tilgjengelige.

Vi gjør oppmerksom på at oppholdstidene disse tre dagene kan avvike noe i forhold til hvordan de er beskrevet i dette brevet. Noen barn kan ha behov for tilvenning utover tre dager. Tilvenningen vil i samarbeid med foreldre/foresatte bli tilpasset etter barnets alder, behov og forutsetninger.

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Når personalet og/eller foreldre ser at barna på Gresshoppa har behov for nye utfordringer, blir de overflyttet til Tusenbein eller Marihøna.

Barnet blir i ukene før overflytting invitert inn på den aktuelle avdelingen til lek, aktiviteter og måltider. Barnet får en rolig overgang fra småbarn til store barns avdeling, og barnet får i denne perioden mulighet til å bli kjent med barn og voksne på sin nye avdeling. Når overflyttingsdagen kommer har barnet vanligvis ikke behov for tilvenningsdager, men de ansatte imøtekommer og tilrettelegger for at foreldre og barn kan være noe sammen på den nye avdeling hvis dette er ønskelig. Olstadmoen barnehage sin «[Overflyttingsplanen fra liten til storavdeling](http://www.olstadmoen.barnehage.no)» finner dere på www.olstadmoen.barnehage.no under meny «skjema»

Vi ser på barnehagen vår som en felles enhet, og vi arbeider hele tiden for et godt samarbeid mellom barn og voksne på tvers av avdelingene. Personalet støtter hverandre gjennom å utveksle erfaringer om det praktiske og det pedagogiske opplegget. Vi avlaster hverandre og hjelper til på andre

avdelinger ved behov. Barna besøker hverandre på tvers av avdelingene og vi har felles aktiviteter både ute og inne, noe som gjennomgående fører til at overgangen fra småbarn til store barns avdeling blir lettere når barna skal overflyttes.

Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt fritidsordningen. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Det må legges til rette for at barn tar avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Dersom barnehagen skal gi skolen informasjon om enkeltbarn, skal foreldrene samtykke til dette. Foreldrene må få innsyn og innflytelse på informasjonsutvekslingen. Samarbeidet må fokusere på hva barn kan og mestrer og på hva de kan trenge særskilt støtte til. Nært samarbeid mellom barnehage og skole er særlig viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorgs- eller læringsmiljø. Dersom det er behov for omfattende tilrettelegging, må samarbeidet etableres i god tid før barnet begynner på skolen.

Det siste året er det viktig at foreldre tar ansvar i å forberede barna på å begynne på skolen. Når barna er forberedt og ting er tilrettelagt, blir det enklere for barna å få oversikt og få en god opplevelse av aktivitetene. På denne måten blir de mer selvstendige og vil oppleve at de mestrer. Foreldrene vil også ved å delta få innblikk i barnas hverdag.

Foreldrenes ansvar

- Følge opp og delta på barnehagens aktiviteter der foreldre er invitert
- Sørger for at barna deltar på alle barnehagens aktiviteter
- Sørger for at barna har det de trenge av utstyr og klær til de ulike aktivitetene
- Forbereder barna på hva de skal delta på i barnehagen
- Forberede, følge og hente barna på «bli kjent dager» på skolen
- Forberede barna på at de skal slutte i barnehagen når tiden nærmer seg.
- Sørge for at barna får mulighet til å si «hade» til både venner og personalet før de slutter
- Planlegge ferien sånn at barna slipper å komme tilbake til barnehagen før de starter på SFO
- Motivere og forberede barna sånn at de er klare for å begynne på skolen

Hvordan forbereder barnehagen barna på en god skolestart:

Egen førskolegruppe 1 dag i uken, hvor vi har fokus på selvstendighetstrening som å pakke sekken sin selv, kle på seg, mer krevende og utfordrende turer enn resten av barnehagen.

- Går turer til nærmeste skole for å bli kjent i skolegården.
- Vi tar kontakt med skolen, for eventuelt et skolebesøk.
- Vi har fokus på skoleforberedende oppgaver gjennom lek, og legger til rette for å skape en begynnende nysgjerrighet rundt både tall og bokstaver.
- Vi har ukentlig samtaler med barna om skolen.
- Vi øver på at barna skal tørke seg selv ved dobesøk
- Vi øver på at barna skal komme inn på avdelingen alene, og ta avskjed med foreldrene på egen hånd.
- Førskolebarna får ansvar i det daglige, som f. eks rydde på avdelingen, hente ting på kjøkkenet o.l.
- Førskolebarna får lov til å være ute uten tilsyn de siste 4 månedene i barnehagen. (Barnehagen avklarer dette med foreldrene på forhånd)
- Vi legger til rette for aktiviteter hvor vi kan øve på blyantgrep og klipping.
- Førskolebarna får ansvar og oppgaver på arrangement i regi av barnehagen som f. Eks høstsuppa, Lucia, sommerfesten, basaren osv.
- Barnehagen har egen fest hvor vi markerer at de skal slutte i barnehagen. Sommerfesten er også en markering av at barnehagetiden snart er over.
- Skolen er opptatt av at barna har riktig blyantgrep. Det er foreldrenes ansvar å legge til rette sånn at barna får øve på dette hjemme.

Gjennom disse aktivitetene, ønsker vi å gi barna erfaringer, opplevelser, kunnskaper og ferdigheter. Vi velger å tro på at disse ferdighetene er med på å hjelpe barna til å mestre skole dagen sin. Ved å være trygg på seg selv og egne ferdigheter, vil det bli lettere for barna å fokusere på det som skjer i klasserommet. På slutten av barnehageåret har vi to markeringer for de som skal begynne på skolen, for at de skal få mulighet til å avslutte på en god måte. Det er viktig å markere at en epoke er over, for å få en god skolestart.

Tidspunkt: **Førskolegruppa**
Tirsdager kl. 10.00-12.30 (tidspunktet kan variere litt etter aktivitet).

Svømming og ski vil foregå på onsdager.

Barn: Til sammen 18 barn fra Tusenbein og Marilhøna.

Hovedansvar: Siri, Lene og Irene.

Dato:	Aktivitet	Verktøy
Tirsdag 4. September	Tur til Holteløkka. Forventninger. - voksne - barnas. Gjemme bokstaver.	
Tirsdag 11. September	Lage Lotusskjema/handleliste til høstsuppe	
Tirsdag 18. September	Fordele oppgaver og handle inn til høstsuppe	
Tirsdag 25. September	Lage høstsuppe	
Tirsdag 2. oktober	Høstferie	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 9. Oktober	Tur, rebusløp med naturtema Lære å tenne bål	Bålmat og drikke i sekken
Tirsdag 16. Oktober	Tur, tenne bål Bokstaver, herme med naturmateriale	Bålmat og drikke i sekken
Tirsdag 23. Oktober	Innedag, tegne og skrive fra turene	
Tirsdag 30. Oktober	Tur, eventyr og kongledyr Bål	Bålmat og drikke i sekken
Tirsdag 6. November	Tur, eventyr og kongledyr Bål	Bålmat og drikke i sekken
Tirsdag 13. November	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm
Tirsdag 20. November	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm
Tirsdag 27. November	Jul	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 4. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 11. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe

Tirsdag 18. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 26. Desember	Jul	Ingen førskolegruppe
Tirsdag 8. Januar	Skøyter i ishallen på Jessheim	Skøyter og hjelm

FORELDREMEDVIRKNING

Samarbeidet mellom barnehagepersonalet og foreldrene er en vesentlig del av barnehagens arbeid. Mange av barna tilbringer en stor del av sin våkne tid i barnehagen og for at de skal få oppleve helhet og trygghet i tilværelsen, ser vi det som viktig å opprette en god forbindelse mellom hjem og barnehage.

Grunnleggende for et godt samarbeid mellom foreldrene og personalet er gjensidig respekt for hverandre, trygghet og åpenhet. Skal barna føle seg trygge i barnehagen, må foreldrene føle seg sikre på barna har det bra her hos oss. Vi må derfor legge til rette for en åpen dialog og samarbeid med foreldrene.

Vi skal ha respekt for foreldrenes kompetanse:

- De kjenner sine barn best
- Høre på deres synspunkter og meninger om hva barnet bør få av kunnskaper, holdninger og ferdigheter.
- De har verdifulle kunnskaper om barnets interesser og spesielle behov.

Barnehagepersonalet har kompetanse på og kunnskaper om barns utvikling og behov generelt, samt om hvordan det enkelte barn fungerer i barnehagen som enkeltindivid og som en del av en gruppe. Ved å dele vår viten og kompetanse med hverandre, vil vi kunne utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene, men må samtidig ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Det er barnehagens ansvar og legge til rette for et godt samarbeid der foreldrene kan medvirke.

Vi vil gi foreldrene kontakt og oppfølging gjennom:

- I bringe- og hentesituasjoner kan vi utveksle beskjeder, gi informasjon og ta opp ting man lurer på. Husk at det er ikke alt vi *skal* eller *bør* snakke om i garderoben!
- Foreldresamtaler 1-2 ganger årlig. **Eget forberedesskjema til foreldresamtalen** finner dere på www.olstadmoen.barnehage.no under meny «skjema»
- Oppstarts samtale når barnet begynner i barnehagen
- Minimum ett foreldremøte pr. år.
- Foreldrekafe/- frokost og dugnader.
- Informasjon i form av årsplan, halvårsplan og månedsplaner.
- Informasjon på barnehagens hjemmeside og facebook. Barnehageåret 2018/2019 har vi besluttet at all informasjon heretter blir lagt ut på barnehagens hjemmeside. Vi kommer til å sende ut påminnelser om aktiviteter, turer og opplegg, men det er foresattes ansvar og holde seg oppdatert.

Foreldre kan medvirke i planleggings- og vurderingsarbeidet

- på foreldremøter
- i formelle og uformelle foreldresamtaler.
- gjennom samtaler i hverdagen, ved for eksempel levering og henting,
- ved å ringe, sende e-post eller melding på barnehagens hjemmeside til barnehagen
- ved å gi tilbakemeldinger og eventuelle innspill på månedsnytt, halvårsplan og årsplan
- ved å aktivt følge med på og deretter gi tilbakemeldinger på barnehagens dokumentasjon

- ved å svare på evalueringsskjema etter arrangementer
- ved å svare på brukerundersøkelser
- gjennom foreldrerådet
- gjennom SU
- ved å påta seg verv i barnehagen

Foreldrerådet

Består av foreldrene/de foresatte til alle barna i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget

Su består av en representant fra eierstyret, to representanter fra de ansatte og to representanter fra foreldrene. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal særlig være med å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse organene skal ha mulighet til å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.

Barnehageåret 2018/2019 er det planlagt 3 møter i Samarbeidsutvalget.

November 2018 Februar 2019 April 2019

PERSONALSAMARBEID

Personalsamarbeidet i Olstadmoen barnehage bygger på de samme verdier som foreldresamarbeidet og arbeidet med barna, og det er gjensidig respekt, trygghet på hverandre og en anerkjennende væremåte. Det er viktig at personalet har en åpen tone seg imellom. Vi skal kunne gi og ta konstruktive tilbakemeldinger og vi skal kunne gi og ta imot ros.

Den enkelte medarbeider skal også sikres utvikling og gis nye impulser i forhold til jobben. Det er viktig at barnehagen hele tiden skal være i utvikling både samarbeidsmessig og faglig.

Konkrete virkemiddel i personalsamarbeidet er

- Gode informasjonsrutiner som sikrer at alle ansatte har nødvendig informasjon.
- Mulighet for videreutdanning
- Mulighet for kurs og utvikling.
- Medarbeidersamtaler
- Tilgang på faglitteratur.

Aktiviteter/møter i personalgruppen

- Avdelingsmøter for hver avdeling annenhver uke.
- Ledermøter for daglig leder og pedagogiske ledere annenhver uke.
- Personalmøter for hele personalgruppen.
- 5 planleggingsdager per barnehageår for hele personalgruppen
- Felles plantid for pedagogene på hver avdeling

MEDVIRKNING

Alle tre avdelingene er opptatt av barns medvirkning i barnehagen og at barna skal få mulighet til å påvirke temaene gjennom barnehageåret. Det er av den grunn satt av tid for barnas egne ønsker.

Å gi barn mulighet til medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la dem få gjøre som de vil. Det handler i stor grad om pedagogisk praksis som skaper prosesser der vi sikrer at alle stemmer skal bli hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår i barnehagen. Tanken på barns

medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre. Barns medvirkning i barnehagen handler om å gi barna mulighet til å påvirke sin egen barnehagehverdag og barnehagens fellesliv. Det kan være å gjøre noe en selv vil alene, eller gjøre det i samspill med andre. Men for at dette skal være medvirkning, må de enkelte barn ha innflytelse på både hva som skal skje og hvordan dette skal gjøres, og ikke bare handle om instruksjoner fra oss voksne.

VURDERING

Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes og se om vi jobber etter kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer. Vi vil ta barna med på vurderinger av de oppleggene vi har hatt i barnehagen. Ved å lytte til barnas tilbakemeldinger og signaler, vil vi få en bedre forståelse av hva de egentlig har lært og erfart, hva de egentlig er opptatt av. Vi vil derved ha muligheten til å justere videre arbeid slik at vi bedre kan lykkes i å nå målene vi har satt oss. Ved at barna får uttale seg, regner vi også med at deres motivasjon og følelse av påvirkningskraft øker. Dette oppfyller også Rammeplanens intensjoner. Vurderingsarbeidet skal også bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet.

Vi vil også samtale med barna om hvordan de ellers opplever barnehagen og det som foregår der, alt fra de rutinemessige daglige gjøremålene til grenser og krav. Det er viktig å kunne oppnå målene om trivsel, utvikling av positivt selvbilde, gjensidig respekt og et stimulerende miljø. Den pedagogiske ledetråd går ut på å hjelpe barna til selv- og medbestemmelse i hverdagen, for på den måten oppmuntre dem til å ta initiativer.

Barn kan medvirke i barnehagens planleggings- og vurderingsarbeid

- i formelle og uformelle barnesamtaler
- i samlingsstund, aktiviteter og grupper
- i lek med voksne
- ved å erfare at deres ytringer blir tatt på alvor
- gjennom samtale med foreldrene, der foreldrene kan være talerør for barna
- gjennom kroppsspråk og handlinger
- gjennom de ulike rutine- og hverdagsaktivitetene i løpet av en barnehagedag
- ved at de får mulighet og hjelp til å oppsummere i samling i slutten av uka
- ved å delta i barnekomiteer i forbindelse med begivenheter i barnehagen
- ved at de får velge hvor turen skal gå
- ved å tilrettelegge for evalueringssamtaler med barna like etter turer og aktiviteter
- ved at de får velge hva de vil leke i frilek og om de vil delta på voksenstyrt aktivitet
- ved å være delaktig i valg av klær (etter modningsnivå)

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Viten om personalets arbeid og barns virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling. Dokumentasjon kan også være middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis. Barnehagens dokumentasjon kan gi foreldrene, lokalmiljø og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Et etisk perspektiv må legges til grunn ved dokumentasjon av barns lek, læring og arbeid. Barnehageåret 2018/2019 vil Olstadmoen barnehage jobbe for å få felles dokumentasjonsrutiner i barnehagen.

SAMARBEIDSPARTNERE

Kommunen har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert. For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Tverrfaglig og helhetlig tenkning bør derfor stå sentralt. Både foreldre og barnehage kan ha behov for å samarbeide med ulike hjelpeinstanser. Ved samarbeid må bestemmelsene om taushets- og opplysningsplikt i barnehageloven og andre regelverk overholdes.

Barnehagekontoret i Ullensaker kommune

- Olstadmoen har samordnet opptak gjennom Ullensaker kommune
- Barnehagekontoret fører tilsyn med alle barnehagene i kommunen.

Ullensaker kommune har utarbeidet en kompetanseplan der de tilrettelegger for at ansatte både i private og kommunale barnehager får et likeverdig og felles tilbud om diverse samarbeidsprosjekter og kurs/kursrekker.

Eksempler på kurs og samarbeidsprosjekter barnehageåret 2018/2019

- Overgang barnehage-skole, samarbeid mellom barnehager og grunnskolen
- Dialogkonferanse, samarbeid mellom foreldre, SU, barnehage, skole, politi, helsetjenesten, kommunen etc.
- Rammeplanen, kursrekke for ansatte i barnehager
- Grep om begreper, kurs for ansatte i barnehage

Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT)

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten ansvar og oppgaver i forhold til barn under opplæringspliktig alder er hjemlet i barnehageloven. Barns rett til spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i samme lov. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er sakkyndig instans ved tilrådning om spesialpedagogisk hjelp. Dersom barnehagen ønsker hjelp til enkeltbarn i barnehagen, må foreldrene ha gitt samtykke. Foreldrene må trekkes aktivt med i dette samarbeidet.

Barneverntjenesten

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn som leve under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. For at barnevernet skal kunne ivareta denne oppgaven overfor barn i alvorlige situasjoner, vil barnevernet ofte være avhengig å motta opplysninger fra andre. Gjennom sin daglige, nære kontakt med barn er de ansatte i barnehagene i en sentral posisjon i forhold til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. For at barn i alvorlige situasjoner skal bli sett og få den hjelp de har behov for, er det svært viktig at de ansatte i barnehagen oppfyller opplysningsplikten når den inntreffer.

Barnehager har i følge barnehageloven

§ 22 opplysningsplikt til barneverntjenesten

§ 21 opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjeneste

Helsestasjonen

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. Helsestasjonen skal kunne bidra med råd og veiledning knyttet til legemiddelhåndtering i barnehager og i forhold til smittevern. Videre er helsestasjonen sentral i kartlegging av barns språk.

Partnerbarnehage med Høgskolen i Innlandet

Høsten 2017 ble vi partnerbarnehage med høgskolen i Innlandet. Dette forplikter oss til å ta imot studenter fra HINN som holder på og utdanne seg til barnehagelærere. Studentene er i praksis i Olstadmoen barnehage både høst og vår, og får veiledning av pedagogen/-e på den avdelingen

AKTIVITETSKALENDER 2018/2019

MÅNED	BARN - PERSONALET	BARN – FORELDRE – PERSONALET	PLANLEGGINGSDAGER FORELDREMØTER
September		25. september Høstfest. Foreldre, besteforeldre og søsken inviteres til høstsuppe i barnehagen mellom kl. 15.00-16.30. Høstsuppen lages av førskolebarna. Dette arrangementet forgår ute.	4.september Foreldrerådsmøte Foreldremøte Informasjon om årets førskoleopplegg.
Oktober	Brannøvelse 31. oktober Halloween markering i barnehagen.	24 oktober FN- dagen markeres mellom kl. 15.00-16.30. Vi har ”basar” i barnehagen og samler inn penger til Stine Sofie stiftelsen. https://www.stinesofiestiftelse.no	10. oktober Foreldremøte i barnehagen. Foreleser /kursholder Kari Pape kommer for å snakke om lek.
November	27, 28, 29 og 30 november Juleverksted på tvers av avdelingene		1. og 2. november Planleggingsdager
Desember	6. desember Tur til Sæteren gård, Røa for barn født 2013 og 2014. https://seterengard.dnt.no 14. desember Askeladdens jul 2018. Teater kommer til barnehagen. 18. desember Nissefest med grøt for barn og personalet 20. desember Julelunsj for barn og personalet.	13. desember Luciafeiring Foreldre, besteforeldre og søsken inviteres til Luciafeiring i barnehagen kl. 07.30-08.30. Her serveres det ikke frokost, med Lussekatter, pepperkaker og gløgg 	2. desember Su arrangerer grøtfest i barnehagen. Vi møtes i barnehagen før julegrantenning på Kløfta stasjon
Januar			

Februar	6. februar Samefolkets dag.		
Mars	1 mars Karneval/fastelavn i barnehagen. 20. mars Vinteraktivitetsdag i barnehagen		
April	Brannøvelse	9. april -Ny dag og dato Påskefrokost i barnehagen. Foreldre og søsken inviteres til frokost i barnehagen mellom kl. 07.30-08.30	
Mai	17- mai Norges nasjonaldag		29 og 31. mai. Planleggingsdager
Juni	14. juni Inviterer og arrangerer 2014 barna avslutningsfest i barnehagen for 2013 barna og evt. andre barn som slutter i Olstadmoen barnehage.	5. juni Sommerfest for barn, foreldre og ansatte. Dette arrangeres av SU og barnehagen i fellesskap (6. juni er alternativ dato for sommeravslutning hvis regnvær 5. juni). Høyt og Lavt Sørum aktivitetspark Sommeravslutningstur for barn født 2013 og 2014. Dato kommer! Foreldre som har tid og lyst inviteres til å bli med oss denne dagen. Barnehagen spanderer inngangsbillett til alle som blir med på tur! http://hoytlavt.no/sorum Det blir også sommeravslutningstur for barn født 2015, 2016, 2017 og 2018, men det er ikke helt bestemt dato og hvor vi reiser. Foreldre som har tid og lyst inviteres til å bli med oss denne dagen.	